

POSUDEK

na diplomovou práci Jana Bárty „Mezinárodní trestní soudnictví a cesta ke vzniku Mezinárodního trestního soudu. Historicko-právní perspektiva“

Diplomová práce je věnována problematice mezinárodního trestního soudnictví. Práce je členěna na úvod, devět částí a závěr. Diplomová práce má nadstandardní rozsah 195 stran. Práce byla odevzdána dne 31. května 2009.

Práce je věnována aktuálním otázkám mezinárodního trestního soudnictví, které se výrazně rozvíjí v 90. letech 20. století. Práce je zaměřena na vývoj mezinárodního trestního soudnictví. Za cíl své práce si diplomant stanovil poskytnutí celkového pohledu na mezinárodní trestní soudnictví a vymezení nejdůležitějších momentů a mechanismů, které určovaly vývoj mezinárodního trestního soudnictví. Na základě toho si za cíl vymezil zmapování cesty, která vedla mezinárodní společenství k ustavení stálého Mezinárodního trestního soudu (str. 7). Ve své práci se autor snaží jak o přehled vývoje z hlediska hmotného práva, tak z hlediska procesního práva, tj. vytvoření procesního a institucionálního rámce postihu těchto zločinů.

Po úvodu je následující část diplomové práce zaměřena na teoreticko-právní otázky týkající se mezinárodního trestního soudnictví. V této kapitole se diplomant zabývá jak problematikou odpovědnosti státu, tak i odpovědnosti jednotlivce. V souvislosti s jednotlivci vyvstává otázka, zda případy trestního stíhání jednotlivců mezinárodními trestními tribunály za zločiny podle mezinárodního práva jsou výrazem postavení jednotlivce jako subjektu mezinárodního práva. Tyto otázky diplomant naznačuje na str. 15 - 17, při ústní obhajobě by měl vyjádřit svůj názor na to, zda z těchto důvodů lze považovat jednotlivce za subjekt mezinárodního práva. V této kapitole také autor rozlišuje pojem mezinárodní právo trestní a vnitrostátní - trestní právo mezinárodní. Zabývá se zde i dalšími pojmy (válečné právo, právo ozbrojených konfliktů, mezinárodní humanitární právo), také pojmem zločin podle mezinárodního práva.

Po vymezení základních pojmů se autor v dalších kapitolách zabývá vývojem do 1. světové války, první světovou válkou a souzením válečných zločinů. Dále se diplomant zaměřil na vývoj mezi světovými válkami, vývojem po druhé světové válce a potrestáním spáchaných zločinů. Následně se autor ve své práci zabývá ad hoc mezinárodními trestními tribunály zřízenými Radou bezpečnosti OSN. Následuje popis Mezinárodního trestního soudu. Z chronologického hlediska následuje problematika smíšených trestních tribunálů ad hoc. V kapitole autor rozlišuje povahu smíšených tribunálů, které jsou svou povahou mezinárodními tribunály jako je Speciální soud pro Sierra Leone (str. 165) nebo jde o tribunály vnitrostátní. Při ústní obhajobě by měl autor vymezit charakteristické znaky smíšených ad hoc tribunálů, následuje závěr práce.

Diplomová práce je zaměřena na historický vývoj dané problematiky. V tomto směru uchazeč naplnil cíle své práce. Práce má logickou strukturu. Vzhledem k obsáhlosti zvoleného tématu obsahují jednotlivé kapitoly spíše stručnější charakteristiku jednotlivých trestních tribunálů. S ohledem na to, že diplomant v názvu práce zdůrazňuje Mezinárodní trestní soud, měla mu být věnována větší pozornost.

Pokud jde o literaturu, použil diplomant jak dokumenty k dané problematice (zejména primární zdroje), tak i řadu děl nauky českých a zahraničních autorů, která se vztahuje k danému tématu. Schopnost uchazeče pracovat s literaturou prokazuje i na 439 citacích. Práce je napsána srozumitelným jazykem.

Diplomovou práci **doporučuji** k ústní obhajobě, hodnotím ji klasifikačním stupněm velmi dobře až výborně.

Při ústní obhajobě doporučuji, aby se diplomant vedle otázek zmíněných výše zamyslel nad tím, za jakých okolností dosahují příslušné protiprávní činy povahy zločinů podle mezinárodního práva a tudíž je dána příslušnost těchto tribunálů a kdy budou dané činy stíhány vnitrostátními soudy.

V Praze dne 23. června 2009

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.

OPONENT